

Escola i immigració

En referència a la proposta presentada en roda de premsa pel Conseller Ernest Maragall de creació d'uns "centres específics per a alumnes d'origen immigrant" voldríem expressar algunes consideracions:

- Manifestar la sorpresa per la manca d'informació detallada respecte el projecte, tenint en compte que, pel que sabem a partir de les informacions aparegudes als mitjans, es tracta d'un canvi de política tant brusca en un àmbit tant important.
- Compartim la preocupació que manifesta el Conseller per dues dificultats importants que el sistema educatiu té envers l'acollida d'alumnes d'origen estranger: la matrícula viva, que suposa l'arribada durant tot el curs escolar d'alumnes en funció dels reagrupaments familiars, i la concentració d'aquests alumnes en determinades escoles. Però la resposta és al **Pacte Nacional per a l'Educació**.
- El **Pacte Nacional per a l'Educació** estableix una sèrie de mesures que permetran abordar les dues problemàtiques esmentades, com per exemple: avançar cap a una gestió més local de la matrícula, treballar per a la corresponsabilitat de tots els centres, incentivar els centres amb alts percentatges d'alumnat nouvingut, la realització de contractes programa, la reserva de places per a la matrícula viva distribuïdes eficientment, entre d'altres. Al Pacte Nacional per a l'Educació hi ha la resposta, cal seguir desenvolupant-lo.
- Alguns fragments del Pacte Nacional per a l'Educació oportuns d'esmentar davant aquesta proposta:

“Cal que les polítiques educatives s'adrecin no només a assegurar la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació, sinó que també garanteixin aquesta igualtat en tot el que fa referència a les condicions d'escolarització i als resultats..... El sistema educatiu ha d'assegurar la igualtat d'oportunitats, l'equitat, l'equilibri territorial i la cohesió social”.

“La llei catalana d'educació esdevé una oportunitat per consolidar un projecte educatiu de país que garanteixi el dret a l'educació de tots els ciutadans i de totes les ciutadanes i que, prenent com a fonamental la igualtat, l'equitat i la justícia social, els ofereixi una educació gratuïta i de qualitat”.

“L'Administració educativa i les administracions locals es comprometen que els centres garanteixin que la seva acció educativa pugui ser vàlida a qualsevol alumne sense que es produeixi cap tipus de selecció de l'alumne”.

“Els centres que presten el servei públic educatiu han d'adequar la seva acció educativa per atendre la diversitat, les necessitats educatives específiques i promoure la inclusió de tot l'alumnat”.

- **Apostem per la continuïtat i el reforç de les aules d'acollida**, per la realització dels plans educatius d'entorn, per una bona dotació de les aules, i per una bona formació dels professionals de l'educació. Aquestes experiències que s'estan duent a terme estan demostrant ser exitoses i referents internacionals. Cal, però, consolidar-les.
- Els models d'integració, com l'anglosaxó o germànic, que tendeixen a agrupar els alumnes en funció del seu origen, on l'ensenyament es fa en la llengua materna i, fins i tot, els professors són tots del mateix origen estan, tots ells, en els darrers anys en una profunda revisió, donats els dèficits en integració i cohesió social que s'han detectat en les respectives societats. La proposta recorda les "escoles pont" dels anys 60, d'alguns països d'Europa i Amèrica **model abandonat pel seu rotund fracàs pedagògic i social**. La ciutat de Nova York també l'ha abandonat en els darrers anys.
- També recorda l'experiència anterior a les aules d'acollida, els anomenats Tallers d'Adaptació Escolar (TAE), en què es formaven grups d'alumnes que acabaven d'arribar, es va demostrar que no funcionava, perquè els alumnes convivia totes les hores lectives només amb altres menors nous i, a més, en una escola que no sempre després era la seva. **La proposta que es planteja ara és un retorn a una experiència que es va demostrar fallida**.
- També l'anomenat model assimilacionista, en el que els alumnes d'origen immigrant s'incorporen als centres escolars directament, sense mecanismes de gestió de la diversitat, està en revisió ateses les conflictivitats que genera la manca d'adequació entre models teòrics i persones.
- **El nostre model es basa en l'accés normalitzat en igualtat de condicions a tots els serveis públics**. En l'àmbit educatiu això es tradueix en facilitar l'escolarització de tots els alumnes a un mateix sistema i, per mitigar les dificultats inicials, **crear carrils d'acceleració**. Per exemple a través de les aules d'acollida. És un model molt similar al del Quebec que ha obtingut uns bons resultats en les seves polítiques d'integració.
- L'experiència que hem acumulat durant aquests últims tres anys amb les aules d'acollida ha sigut molt beneficiosa per la seva **permeabilitat i flexibilitat**. L'aula d'acollida dins del centre educatiu facilita l'atenció immediata i més adequada de l'alumnat nouvingut, garanteix l'aprenentatge intensiu de la llengua i la progressiva incorporació de l'alumnat a l'aula ordinària i, a més, ajuda a resoldre les inquietuds del conjunt del professorat davant la nova realitat.
- Els alumnes nouvinguts no poden ser considerats com un conjunt homogeni, sense tenir en consideració el seu bagatge cultural, el seu desenvolupament cultural, el seu nivell previ d'escolarització, la seva situació emocional. No es poden perdre fins a 10 mesos de vida escolar sense conseqüències en unes edats tant sensibles.
- Organitzativament i econòmicament, també, reforçar l'aula d'acollida és més senzill d'implementar i més econòmic que no la creació de nous equipaments educatius amb noves plantilles, noves estructures, nous mecanismes de selecció de personal, de supervisió, de finançament, etc.
- Jurídicament, caldria tenir molt present fins a quin punt la proposta de centres segregats vulneraria el dret a l'escolarització i l'obligació que té l'administració de garantir-lo per a tots els infants en condicions d'igualtat.

- **La incorporació progressiva a l'aula ordinària facilita en gran mesura el contacte amb la resta d'alumnes.** És sabut que per aprendre idiomes i conèixer la societat no hi ha res millor que convivint amb les persones autòctones i això passa per l'intercanvi i la convivència i relacionant-se amb elles el màxim de temps possible. **L'aprenentatge a través dels altres alumnes és fonamental i accelera el procés d'integració.**
- **Fins ara el Departament d'Educació,** i estem segurs que segueix sent així, **ha apostat per un model d'escola inclusiva,** el que significa no fer escoles específiques per a determinats col·lectius amb necessitats especials, com per exemple els alumnes amb discapacitats. **Fer centres específics per a alumnes nouvinguts és absolutament contradictori amb aquest model.**
- Però **també és contradictori amb la política del Govern definida al Pla de Ciutadania i Immigració** que any a any aprova el Consell Executiu i que estableix que el **principi d'igualtat** és el principi legitimador bàsic de les polítiques que s'elaborin des de tots els sectors públics de la Generalitat. Aquest principi no és solament proactiu sinó que també fa una clara aposta reactiva contra la creació i la permanència de relacions de poder entre ciutadans residents, la fragmentació de l'espai públic, la segregació social i tot allò que exclogui les persones de les oportunitats que ofereix la nostra societat.
- **Així doncs, la proposta de crear centres específics per alumnat d'origen estranger representa un canvi bruscat i contradictori amb les polítiques que s'han fet fins ara des del Departament d'Educació, però també de les polítiques del conjunt del Govern que estan basades en el principi de normalització i el principi d'igualtat, principis cada cop més extesos i acceptats arreu, com recullen les recomanacions de la UE (per exemple dins els Manuals de bones pràctiques per a la Integració), els plans estatals o el mateix Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2006 de la Generalitat de Catalunya.**